

Breedtesportbeleid als basis

Aan de basis van topprestaties en topsportevenementenbeleid ligt altijd het breedtesportbeleid. De maatschappelijke betekenis van topsportbeleid uit zich vooral in de relatie met de breedtesport. Zonder breedtesport geen topsport. En hoe breder deze basis, des te meer kans dat uit die brede basis topsporters voorkomen. Het sportbeleid zoals dat tot op heden door de provincie gevoerd wordt, kenmerkt zich als breedtesportbeleid. Het huidige sportbeleid is vastgelegd in de nota sport en bewegen: 'Speelveld in beweging 2005 - 2008', maar vormt ook voor de komende periode tot 2012 de basis waarop voortgebouwd wordt.

In het Coalitieakkoord en de Uitvoeringsagenda 2007 - 2011 'Gelderland maakt het verschil' hebben uw Staten onder de pijler van sociale samenhang aangegeven breedtesport te zien als een belangrijk middel om de sociale cohesie en de volksgezondheid te kunnen verbeteren. Sport is niet alleen leuk om te doen en om naar te kijken (denk aan eerdergenoemde Olympische Spelen in Beijing), maar het draagt ook bij aan het realiseren van gewenste maatschappelijke doelstellingen, zoals participatie, integratie en gezondheid.

Beleidsthema's sport

Dit uitgangspunt is door uw Staten in het Coalitieakkoord vooral vertaald naar het bereikbaar en breed toegankelijk maken van de sport voor mensen met een smalle beurs, met een maatschappelijke achterstand of een - lichamelijke of verstandelijke - beperking. Ook maatschappelijke stages in de sport is door uw Staten benoemd als specifiek thema voor de komende jaren. In de Uitvoeringsagenda is verder vastgelegd dat bij de uitwerking van de beleidsthema's sport aangesloten dient te worden bij de gebiedsgerichte aanpak van de Regionale Samenwerkingsprogramma's 2008 - 2011, het RSP.

Voor de uitwerking van eerdergenoemde beleidsthema's sport is door uw Staten voor de komende vier jaar twee miljoen euro gereserveerd. Dit budget komt bovenop het structurele budget dat voor de reguliere ondersteuning van de sport jaarlijks beschikbaar is (circa € 700.000,- per jaar).

2 Regionaal Samenwerkingsprogramma (RSP)

RSP en sport

In het kader van het Regionaal Samenwerkingsprogramma (PS2008-219), vastgesteld op 23 april 2008, geven de GSO- en KSB-steden en de Gelderse regio's uitvoering aan sociale activiteiten. Zo heeft ons College bij de regiocontracten bijvoorbeeld aangegeven dat het naast thema's als risicojongeren, schooluitval en vrijwilligerswerk, ook om het thema sport moet gaan. Voor deze uitvoeringsafspraken zijn in het RSP naast regionale en lokale middelen, ook provinciale - sectorale - middelen beschikbaar gesteld.

In totaal is voor de uitvoering van sportactiviteiten in het kader van het RSP € 310.000,- ten laste gebracht van het voor de sport gereserveerde budget van twee miljoen euro. Het betreft twee sportprojecten: één in de regio De Vallei (project 'Gezondheid, sport en voeding' ad € 210.000,-) en één in de Noord-Veluwe ('Gezond gewicht/Leefstijl' ad € 100.000,-). Overige RSP projecten sport komen niet ten laste hiervan, maar van de in de provinciale begroting beschikbaar gestelde algemene middelen. Daarmee resteert van de twee miljoen euro een budget van € 1.690.000,- voor de verdere uitwerking van de beleidsthema's sport.

3 Nadere uitwerking beleidsthema's sport

Uitwerking sport in Voorzet twee

Voor de uitwerking hiervan heeft de Gelderse Sport Federatie, als uitvoerder van het provinciale sportbeleid, een adequaat, integraal ondersteuningsaanbod ontwikkeld voor de komende periode van 2009 tot en met 2012. Daarbij heeft de Gelderse Sport Federatie aansluiting gezocht bij ons sociale beleid en hun eigen meerjarenbeleidsplan en -productbegroting voor sport en bewegen.

In het meerjaren beleidskader Sociaal 'Voorzet twee 2009 – 2012' (PS2008-270), dat op 28 mei 2008 door uw Staten is vastgesteld, heeft een nadere uitwerking en concretisering van de sportthema's plaatsgevonden. Voorzet twee bouwt op hoofdlijnen voort op het fundament van Voorzet één (2005 – 2008), waarvan het beleid nog steeds relevant en grotendeels actueel is. In Voorzet twee zijn, naast de vertaling van het Coalitieakkoord en de Uitvoeringsagenda, ook de uitkomsten van de regiocontracten geïntegreerd.

Voor sport en bewegen is in Voorzet twee als hoofddoel gedefinieerd dat wij: "Gemeenten, sportorganisaties en scholen in staat willen stellen burgers tot sporten en bewegen te brengen met specifieke aandacht voor bijzondere groepen". Daarbij zijn als subdoelen benoemd:

- het stimuleren van sport en bewegen voor 'achterblijvers';
- het stimuleren van meer bewegen om gezond te blijven en te kunnen participeren;
- het stimuleren van de samenwerking tussen buurt, onderwijs, cultuur en sport (samenleving);
- het behouden en versterken van de Gelderse sportinfrastructuur.

Per subdoel zijn concrete beleidsprestaties benoemd die in 2012 gerealiseerd dienen te zijn. Voor een overzicht van deze beleidsprestaties verwijzen wij naar het betreffende schema in Voorzet twee. Met de vaststelling van Voorzet twee door uw Staten is de verdere uitwerking hiervan gedelegeerd aan ons College.

Ondersteuningsaanbod Gelderse Sport Federatie

De Gelderse Sport Federatie heeft op basis van Voorzet twee een integraal ondersteuningsaanbod voor de komende jaren ontwikkeld. Dit aanbod richt zich op alle vier de subdoelen zoals hierboven opgenomen en heeft vorm gekregen in het meerjarenbeleidsplan sport 2009 - 2012 en de productbegroting 2009 van de Gelderse Sport Federatie.

Het door uw staten gereserveerde extra budget van € 1.690.000,-, ofwel jaarlijks € 422.500,-, is specifiek 'gelinkt' aan het eerste doel van Voorzet twee zoals hierboven genoemd: 'het stimuleren van sport en bewegen voor achterblijvers'. De Gelderse Sport Federatie heeft hiervoor een adequaat ondersteuningsaanbod ontwikkeld dat in het navolgende beknopt aan de orde komt. (De aanvraag van de Gelderse Sport Federatie ligt ter inzage in de bibliotheek.)

De uitwerking van de overige beleidsdoelen sport, dat wil zeggen: 'meer bewegen om gezond te blijven en te kunnen participeren', 'stimuleren van de samenwerking tussen buurt, onderwijs, cultuur en sport (samenleving)' en 'behouden en versterken van de Gelderse sportinfrastructuur', is door de Gelderse Sport Federatie opgenomen in hun meerjarenbeleidsplan 2009 - 2012 en de bijbehorende productbegroting. (De Gelderse Sport Federatie ontvangt hiervoor een structureel budget van circa € 700.000,- per jaar.) In december van dit jaar zal na goedkeuring van ons College van het meerjarenbeleidsplan subsidieverlening plaatsvinden.

Uitwerking beleidsdoel sportstimulering voor 'achterblijvers'

De Gelderse Sport Federatie heeft dit doel als volgt geconcretiseerd:

Sportstimulering voor mensen met een maatschappelijke achterstand en/of gezinnen met een smalle beurs.

Uitgangspunt is het mogelijk maken van het sporten voor mensen met een maatschappelijke achterstand of gezinnen met beperkte financiële mogelijkheden. Enerzijds kan dit bijvoorbeeld door de inzet van fondsen, zoals het Jeugdsportfonds en Stichting Leergeld. Deze betalen de contributie van de club of de aanschaf van sportartikelen. Om dit mogelijk te kunnen maken komt er in Gelderland een Gelderland-breed netwerk van Leergeld-stichtingen en/of Jeugdsportfondsen. Ook is dit doel te realiseren door specifieke sport- en beweegactiviteiten in te zetten in Gelderse aandachtswijken, wat er toe kan bijdragen deze om te vormen tot prachtwijken.

Resultaten:

- In 2012 zijn er voor gezinnen met een smalle beurs in ten minste 60% van de Gelderse gemeenten mogelijkheden gecreëerd om toch deel te kunnen nemen aan sport- en beweegactiviteiten in de vorm van een Jeugdsportfonds en/of een Stichting Leergeld.
- In 2012 vinden in acht Gelderse aandachtswijken structurele sport- en beweegactiviteiten plaats voor volwassenen, waarvan 40% van de deelnemers daarvoor nog niet 'actief beweog'.
- In 2012 hebben in vijf gemeenten projecten op het gebied van sociale activering plaatsgevonden, waarbij sporten en het beoefenen van een sport bij een sportvereniging er toe bijdraagt dat deelnemers weer participeren in de maatschappij.
- In 2012 zijn in acht Gelderse aandachtswijken van minimaal acht en maximaal 32 scholen de schoolpleinen openbaar gemaakt en is daarbij een breed buurtnetwerk opgestart.

Sportstimulering voor mensen met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking.

Ondanks dat het beter gaat met de deelname, is er nog steeds sprake van een achterstand in het sporten en bewegen van mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking. Sport en bewegen voor mensen met een beperking vraagt extra aandacht. Van belang daarbij is dat vraag en aanbod op het gebied van sport en bewegen voor mensen met een beperking beter in beeld worden gebracht en op elkaar afgestemd. (Een vergelijkbare aanpak proberen wij overigens te hanteren om de cultuurdeelname van mensen met een beperking te stimuleren.)

Resultaten:

- In 2012 maakt 70% van de Gelderse gemeenten deel uit van een samenwerkingsverband rond dit thema, zowel op beleidsmatig als uitvoerend niveau.
- In 2012 is het activiteiten aanbod voor mensen met een beperking in samenwerking met sportbonden, -verenigingen, gehandicaptensportbonden, etc. met minimaal vijftien activiteiten gegroeid.
- In 2012 is de digitale sportvraagwijzer in samenwerking met MEE helemaal up-to-date gemaakt en zijn 100 'sportmaatjes' gevonden via de website.
- In 2012 is 50% van de SO- en VSO scholen actief bezig met het stimuleren van bewegen voor hun kinderen.
- In 2012 is er een betere beeldvorming rondom mensen met een handicap op (basis)scholen doordat minimaal 50 scholen het project '(S)cool on wheels' hebben uitgevoerd.

Stimulering maatschappelijke stages in de sport.

In 2012 dient maatschappelijke stage definitief opgenomen te zijn in de lessenplannen van het voortgezet onderwijs. Daarmee ontstaat er een grote vraag naar geschikte plaatsen voor een maatschappelijke stage en dient het aanbod hiervoor vergroot te worden. Veel jongeren zijn geïnteresseerd in een stage in de sport en de sport biedt hier ook veel mogelijkheden voor. Dat vraagt echter wel het nodige van de sport om voldoende aanbod en ook voldoende en goede begeleiding te kunnen realiseren.

Resultaat:

- In 2012 zijn minimaal 4.300 plaatsen voor maatschappelijke stage gerealiseerd binnen sportverenigingen door bemiddeling en ondersteuning van de GSF.

4 Financiën

Zoals eerder aangegeven hebben uw Staten bij de vaststelling van de provinciale Beleidsbegroting 2008 (Statenvoorstel PS2007-443) besloten een bedrag van in totaal twee miljoen euro (eenmalig) te reserveren voor stimulering van specifieke thema's op het vlak van de sport. Voor de uitvoering van regionale sportprojecten is € 310.000,- ten laste gebracht van dit budget. Daarmee resteert voor de uitvoering van de specifieke sportthema's in de periode 2009 tot en met 2012 nog € 1.690.000,-.

Conform de ingediende aanvraag stelt de Gelderse Sport Federatie voor om dit budget de komende jaren als volgt over de specifieke sportthema's te verdelen:

Ondersteuningsaanbod 2009 - 2012	Benodigde midde- len (€):	
	jaarlijks	4 jaar
Mensen met een maatschappelijke achterstand/gezinnen met smalle beurs	109.040	436.160
Mensen met lichamelijke/verstandelijke beperking	211.952	847.808
Maatschappelijke stages in de sport	103.740	414.960
totaal	424.732	1.698.928

^{NB.} de overschrijding van € 8.928,-- wordt door de GSF opgevangen binnen de totale productbegroting.

In lijn met het voorgaande stellen wij voor de beschikbare middelen ad € 1.690.000,-- als volgt jaarlijks in te zetten:

	2009	2010	2011	2012
Budget sportdoelen	422.500	422.500	422.500	422.500

5 Ten slotte: actuele ontwikkelingen

Ambitieuze sportplannen in Nederland

Nog even terugkijkend naar het sportjaar 2008, kan geconstateerd worden dat sport geleidelijk aan hoger op de politieke agenda's is komen te staan. In ons land worden momenteel bijvoorbeeld in het spoor van de Olympische en Paralympische Spelen plannen gemaakt om honderd jaar na de Spelen van Amsterdam in 2028 wederom de Olympische Spelen in Nederland te organiseren. Om dit te kunnen realiseren dient het sportklimaat in Nederland de komende jaren verder te worden versterkt ('Nederland Sportland'). Het gaat dan om versterking van het sportbeleid in de breedte, maar ook om intensivering van het topsport-, het accommodatie- en het evenementenbeleid. Dat houdt in het verder versterken van de kwaliteit van topsporters en topsportverenigingen in Nederland en het stimuleren van sporttalenten. Ook gaat het om intensivering van het accommodatiebeleid, zodat voldoende hoogwaardige, voor topsport geschikte accommodaties beschikbaar komen, waar op hoog niveau kan worden getraind en wedstrijden kunnen worden gehouden (zie in Gelderland bijvoorbeeld het Omnisportcentrum in Apeldoorn). Ten slotte gaat het ook om het verder ontwikkelen van evenementenbeleid, zodat aansprekende, internationale sportevenementen in de aanloop naar 2028 in Nederland gehouden kunnen worden.

Rol voor provincie?

Om deze ambitieuze plannen te kunnen realiseren is het noodzakelijk dat er in 2016, het jaar waarop Nederland zich kandidaat wil stellen, voldoende draagvlak in Nederland is voor sport en topsport, alsook voor de komst van de Olympische Spelen. NOC*NSF is samen met het ministerie van VWS trekker van dit proces. Gemeenten, en ook provincies en sportraden, zijn hiervoor inmiddels benaderd en denken na over een mogelijke rol in dit proces. Ons College oriënteert zich momenteel ook op een rol voor de provincie Gelderland hierin. Eerder al hebben wij aangegeven dat het sportmodel van de Engelse stad Manchester hiervoor als inspiratiebron kan dienen. Naar aanleiding van vragen uit uw Staten komen wij in het najaar met een eerste gedachtevorming hierover.

6 Voorstel

Voorstel subsidieverlening

Bij de vaststelling van de Beleidsbegroting 2008 hebben uw Staten een bedrag van in totaal twee miljoen euro gereserveerd voor de stimulering van specifieke sportthema's, afgestemd op de regionale, gebiedsgerichte aanpak. De Gelderse Sport Federatie heeft in het kader hiervan een activiteitenplan ingediend waarmee in de periode 2009 tot en met 2012 uitvoering gegeven kan worden aan genoemde sportthema's. Voor de uitvoering van het plan vraagt de Gelderse Sport Federatie een subsidie aan van € 1.690.000,-. Aangezien ons college niet gemachtigd is om de subsidie voor dit activiteitenplan te verlenen, stellen wij uw Staten voor om de - resterende - middelen ad € 1.690.000,- als maximale subsidie aan de Gelderse Sport Federatie te verlenen en de Begroting 2009 daarvoor te wijzigen.

Wij geven u in overweging te besluiten overeenkomstig het bijgevoegde ontwerpbesluit en ter inzage liggende ontwerpbesluit betreffende wijziging 2 van de Begroting 2009. De begrotingswijziging ligt, zoals gebruikelijk, ter inzage in de bibliotheek.

Arnhem, 16 september 2008 - zaaknr. 2008-015268
Gedeputeerde Staten van Gelderland
C.G.A. Cornielje - Commissaris van de Koningin
H.M.D. Brouwer - secretaris

+ + + + +